

Начало на организирано националноосвободително движение (50 – 60^{те} години на XIX век)

1. **1.□□□□□□□□ Георги Сава Раковски** – пръв идеолог и организатор на БНР:

- Биографични данни – Георги Сава Раковски е роден през 1821г. в Котел. Племенник е на легендарния участник в няколко руско – турски войни – капитан Георги Мамарчев. През 40^{те} години на XIX век организира тайни общества и бунтове в Атина, Цариград и Браила. През 1856г. отива в Нови Сат, където издава в. „Българска дневница“ и завършва революционната си поема „Горски пътник“, в която достига до нова идея в българската революционна мисъл – българите не трябва да чакат освобождение отвън, а да се самоорганизират;

- Одески период (1858 – 1860г.) – тук разработва своя първи план за освобождение на България, който предвижда масово народно въстание, дипломатическа помощ от Русия и Франция и съгласуване на усилията със съседните народи. Въстанието се ръководи от „Тайната канцелария“;

- Белградски период (1860 – 1863г.) – тук Раковски издава в. „Дунавски лебед“, който излиза и на френски език. Той информира за положението на българите в Европа. Тук разработва своя втори план за освобождение на България (1861г.). Предвижда масово народно събрания вътре в страната и навлизане на въоръжени отряди, подготвени от съседните страни. Въстанието се ръководи от привременно правителство в Сърбия. Раковски предприема стъпки за реализация на втория си план. През 1862г. в Белград той организира Първа българска легия – около 300 млади българи (Васил Левски, Стефан Караджа), които получават физическа и военна подготовка и участват в конфликтите на Сърбия с Турция. В края на същата година, след подобряване на отношенията на Сърбия и турция, легията е принудена да се разпусне;

- Букурещки период (1863 – 1867г.) – издават се в. „Бранител“, в. „Будущност“ и сп. „Българска старина“. Разработва и третия си план за освобождението по името „Привременен закон за народните горски чети“ (Четническа тактика – 1867г.). Според него в България трябва да навлязат от чужбина въоръжени чети, които да вдигнат народа на въстание и да се освободи народа. Планът се ръководи от върховно гражданско началство, начело с главен воевода, за който е избран Панайот Хитов. През същата година Раковски умира от туберкулоза в Букурещ;

1. **2.□□□□□□□□ Четническото движение през 60^{те} години на XIX век:**

- Чета на Панайот Хитов (1867г.) – около 30 човека тръгват от Румъния и стигат до Сливен и Котел, като след това излизат в Сърбия;

- Чета на Филип Тотю (1867г.) – около 25 човека минават Дунава при Свищов и влизат в битка с турците, но бягат отново в Румъния;
- Втора българска легия (1867г.) – формирана е в Белград, но е разпусната по същите причини като първата;
- Хаджи Димитър и Стефан Караджа – тяхната чета е от 129 човек и още при първите им боеве с турците около Горна Оряховица Стефан Караджа е ранен и пленен, а останалата част от четата, начело с Хаджи Димитър, стига до връх Бузлуджа, където всички са избити;

1. Значение на четническата тактика:

- Необходим етап от националноосвободителното движение, макар и неуспешен, поради липсата на подготовка на българите за насово народно въстание;
- Предупреждение към Великите сили, че Турция ще има политически проблеми с българите;
- Принуждава „високата порта“ да бъде по – отстъпчива по църковния въпрос.